

NA MORZACH I OCEANACH POD WOJENNĄ BANDERĄ

Wczoraj – dziś – jutro

Pod redakcją
Romana Kochnowskiego i Jarosława Jastrzębskiego



NA MORZACH I OCEANACH POD WOJENNĄ BANDERĄ

Wczoraj – dziś – jutro

NA MORZACH I OCEANACH POD WOJENNĄ BANDERĄ

Wczoraj – dziś – jutro

pod redakcją
Romana Kochnowskiego i Jarosława Jastrzębskiego



Kraków

© Copyright by individual authors, 2020

Recenzent: dr hab. Robert Kłaczyński, prof. PWSZ w Tarnowie
Opracowanie redakcyjne: Marta Stęplewska
Projekt okładki: Marta Jaszczuk

ISBN 978-83-8138-361-5 (druk)
ISBN 978-83-8138-362-2 (on-line, pdf)
<https://doi.org/10.12797/9788381383622>

Na okładce wykorzystano fotografię brytyjskiego krążownika liniowego *Tiger*, źródło: archiwum magazynu „Okręty Wojenne”

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel.: 12 421-13-87; 12 431-27-43
e-mail: publishing@akademicka.pl
Księgarnia internetowa: <https://akademicka.com.pl>

SPIS TREŚCI

<i>Przedmowa</i>	9
Anna Pastorek	
<i>Kult bohaterów morskich w XVII-wiecznej Republice Zjednoczonych Prowincji</i>	11
Małgorzata Lizut, Krzysztof Kubiak	
<i>Tratwa Carleya. Między ocaleniem a hipotermią</i>	31
Marek Herma	
<i>Kontradmiral Wacław Kłockowski. Polski podwodnik w Rosyjskiej Cesarskiej Marynarce Wojennej</i>	63
Roman Kochnowski	
<i>Krążowniki liniowe. Geneza – rozwój – zmierzch</i>	85
Denis Kozlov	
<i>Plan operacyjny rosyjskiej Floty Bałtyckiej z 1912 roku. Zalety i wady</i>	105
Krzysztof Kubiak	
<i>Atlantycka wojna Portugalczyków 1916-1918</i>	131
Tomasz Skrzyński	
<i>Port Wojenny w Modlinie na tle innych portów Flotyli Wiślanej 1918-1926</i>	159
Jean Martinant de Préneuf	
<i>Francuska Marine Nationale a Polska w okresie międzywojennym</i>	177
Jarosław Jastrzębski	
<i>Japoński lotniskowiec typu Hōshō</i>	199
Jarosław Jastrzębski	
<i>Ewolucja japońskich krążowników ciężkich</i>	209

Remigiusz Kasprzycki	
<i>Wizyta floty sowieckiej marynarki wojennej w Polsce we wrześniu 1934 roku</i>	245
Jarosław Jastrzębski	
<i>1. Flotylla Lotnicza Japońskiej Marynarki Wojennej w okresie wojny na Pacyfiku</i>	263
Rafał Kopec	
<i>Pięć dni USS United States. Geneza, założenia oraz anulowanie programu budowy pierwszych amerykańskich superlotniskowców</i>	303
Aleksander Gogun	
<i>Rozważny marsz ku apokalipsie. Planowanie III wojny światowej w wytycznych Ministerstwa Wojny ZSRR 1946-1953</i>	337
Robert Rochowicz	
<i>Marynarka Wojenna PRL. Plany rozwoju w kontekście stawianych zadań</i> ...	355
Tomasz Wójtowicz	
<i>Polskie zdolności antydostępowe w obszarze Morza Bałtyckiego</i>	385
Andrzej Żebrowski	
<i>Zagrożenia dla inteligentnych portów na początku XXI wieku. Wybrane aspekty</i>	409
<i>Indeks nazwisk</i>	467

CONTENTS

Foreword	9
Anna Pastorek	
<i>The Cult of Marine Heroes in the 17th-century Republic of the Seven United Netherlands</i>	11
Małgorzata Lizut, Krzysztof Kubiak	
<i>The Carley Float. Between Rescue and Hypothermia</i>	31
Marek Herma	
<i>Commodore Admiral Wacław Kłoczowski, a Polish Submariner in the Imperial Russian Navy</i>	63
Roman Kochnowski	
<i>Frontline Battlecruisers. Genesis – Development – Decline</i>	85
Denis Kozlov	
<i>The 1912 Operational Plan of the Baltic Fleet. Advantages and Disadvantages</i>	105
Krzysztof Kubiak	
<i>The Portuguese Atlantic War of 1916-1918</i>	131
Tomasz Skrzyński	
<i>The Naval Port in Modlin as Compared to Other Ports of the Vistula Flotilla in 1918–1926</i>	159
Jean Martinant de Préneuf	
<i>The French Marine Nationale and Poland in the Interwar Period</i>	177
Jarosław Jastrzębski	
<i>Japanese Aircraft Carrier Hōshō</i>	199
Jarosław Jastrzębski	
<i>The Evolution of Japanese Heavy Cruisers</i>	209

Remigiusz Kasprzycki	
<i>The Soviet Navy's Visit to Poland in September 1934</i>	245
Jarosław Jastrzębski	
<i>The 1st Air Fleet of the Imperial Japanese Navy During the Pacific War</i>	263
Rafał Kopeć	
<i>Five days of the USS United States. The Genesis, Assumptions and Cancellation of the Programme of Construction of First American Supercarriers</i>	303
Aleksander Gogun	
<i>A Well-thought-out March Towards the Apocalypse. The Planning of WWII in the Guidelines of the Soviet Ministry of War in 1946-1953.....</i>	337
Robert Rochowicz	
<i>The Navy of the Polish People's Republic – Development Plans in the Context of its Allocated Tasks.....</i>	355
Tomasz Wójtowicz	
<i>Polish Anti-access Capabilities in the Baltic Sea</i>	385
Andrzej Żebrowski	
<i>Threats to Intelligent ports in the Early 21st Century – Selected Aspects</i>	409
<i>Index of Names</i>	467

PRZEDMOWA

Z prawdziwą satysfakcją oddajemy do rąk Czytelnika czwarty już tom autorstwa naszego zespołu zajmującego się przeszłością i teraźniejszością konfliktów morskich. Ostatnie wydarzenia na Bliskim Wschodzie unaoczniają nam, jak dalece szlaki żeglugowe – najbardziej opłacalna ekonomicznie forma transportu – podlegają rozmaitym zagrożeniom wynikającym z wciąż napiętej sytuacji politycznej wokół Iranu oraz Syrii. Do tego dochodzi prawdziwy wyścig zbrojeń morskich na Dalekim Wschodzie, zwłaszcza w trójkącie państw Chińska Republika Ludowa – Korea Południowa – Japonia. Do tego należy dodać napięcia między Pekinem a Waszyngtonem, które mogą ulec zaostreniu po sporach między rządami obu państw na tle genezy epidemii koronawirusa. Nie sposób nie zauważyć, że walka o supremację na Pacyfiku między USA a Chinami Ludowymi w coraz większym stopniu zaczyna przypominać brytyjsko-niemiecką rywalizację przełomu XIX i XX stulecia. W obu państwach analitycy pilnie studiują doświadczenia tego właśnie konfliktu, próbując przy pomocy jego analizy nakreślić perspektywę na przyszłość.

Z radością witamy w naszym gronie reprezentantów nauki rosyjskiej. Kapitan I rangi (komandor) Rosyjskiej Marynarki Wojennej prof. Denis Kozlov jest dyrektorem Centrum Historii Wojskowości Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie i uznanym znawcą dziejów carskiej floty, zwłaszcza okresu między wojną z Japonią a rewolucją październikową. Doktor Aleksander Gogun należy do młodszego pokolenia historyków i politologów. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się m.in. wokół nadal mało u nas znanego tematu, jakim są zbrojenia radzieckie od zakończenia II wojny światowej do

1956 roku. Nawiasem mówiąc, temat amerykańsko-radzieckiej rywalizacji wojennomorskiej jest nadal słabo znany i badany, nie tylko zresztą w Polsce. Żywimy zarazem nadzieję, że wniesiemy drobny przyczynek na rzecz ożywienia polsko-rosyjskiego dialogu naukowego.

Cieszy nas, że do grona autorów niniejszego tomu dołączył znany francuski autor prof. Jean Martinant de Préneuf, szef departamentu historii francuskiego Ministerstwa Obrony. Nasza historiografia przedstawia polsko-francuskie relacje doby II Rzeczypospolitej przede wszystkim – co zrozumiałe – z polskiego punktu widzenia. Wierni rzymskiej maksymie – *audiat et altera pars* – jesteśmy przekonani, że artykuł naszego francuskiego kolegi nie tylko skłoni polskich badaczy do przemyśleń, ale może nawet zainspiruje kolejne poszukiwania naukowe. Wreszcie mamy nadzieję, że nowatorski artykuł naszego instytutowego kolegi Andrzeja Żebrowskiego pobudzi rozważania związane z teraźniejszością i bliską przyszłością spraw morskich.

Na koniec jak zawsze pragniemy wyrazić podziękowania panu prorektorowi ds. nauki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie prof. dr. hab. Mariuszowi Wołosowi za życzliwość i finansowe wsparcie wydania niniejszego tomu; te same podziękowania kierujemy pod adresem naszej dyrektorki Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie UP pani prof. dr. hab. Oldze Wasiucie. Wreszcie dziękujemy współautorowi tomu i koledze z Instytutu Historii naszej uczelni panu prof. dr. hab. Markowi Hermie za adiustację tłumaczenia z języka rosyjskiego.

Kraków, 8 maja 2020 r.

Z prawdziwą satysfakcją oddajemy do rąk Czytelnika czwarty już tom autorstwa naszego zespołu zajmującego się przeszłością i teraźniejszością konfliktów morskich. Ostatnie wydarzenia na Bliskim Wschodzie unaoczniają nam, jak dalece szlaki żeglugowe – najbardziej opłacalna ekonomicznie forma transportu – podlegają różnym zagrożeniom wynikającym z wciąż napiętej sytuacji politycznej wokół Iranu oraz Syrii. Do tego dochodzi prawdziwy wyścig zbrojeń morskich na Dalekim Wschodzie, zwłaszcza w trójkącie państw Chińska Republika Ludowa – Korea Południowa – Japonia. Do tego należy dodać napięcia między Pekinem a Waszyngtonem, które mogą ulec zaostreniu po sporach między rządami obu państw na tle genezy epidemii koronawirusa. Nie sposób nie zauważyć, że walka o supremację na Pacyfiku między USA a Chinami Ludowymi w coraz większym stopniu zaczyna przypominać brytyjsko-niemiecką rywalizację przełomu XIX i XX stulecia. W obu państwach analitycy pilnie studiują doświadczenia tego właśnie konfliktu, próbując przy pomocy jego analizy nakreślić perspektywę na przyszłość.

Z Przedmowy



<https://akademicka.pl>

